Motion

1983/84:1588

Kjell Johansson m. fl.

Enhetliga arbetsgivar- och arbetstagarbegrepp

Under senare år har ett flertal ärenden i riksförsäkringsverket, lokala skattemyndigheterna, länsrätt och kammarrätt aktualiserats beträffande frågan hur arbetsgivar-arbetstagarbegreppet skall tolkas, dvs. när en uppdragstagare skall anses som arbetstagare eller ej. Problemen med tillämpningen har aktualiserats i flera sammanhang bl. a. i skatteutskottet. Socialavgiftsutredningen (S 1981:04) utreder f. n. frågan hur ett enhetligt arbetsgivarbegrepp skall kunna införas. Utredningens förslag beräknas emellertid inte kunna träda i kraft förrän tidigast den 1 januari 1985.

Situationen för arbetsgivare/uppdragsgivare är i dag ohållbar. F. n. kan ingen information i förväg erhållas från resp. myndigheter när ett arbetsgivar-arbetstagarförhållande uppkommer. Detta bekräftas av ett flertal uttalanden från företrädare för bl. a. riksförsäkringsverket. Enligt riksförsäkringsverkets ståndpunkt (prop. 1982/83:11) måste frågan om ett arbetsgivar-arbetstagarförhållande föreligger bedömas med hänsyn till omständigheter som arbetets art, under vilka förhållanden det har utförts, sättet och grunderna för bestämmandet av ersättning, om den part som utfört arbetet härigenom ådrar sig något ekonomiskt ansvar samt parternas ekonomiska och sociala situation. Det är näst intill ogörligt för en vanlig företagare att i dagens läge kontrollera samtliga dessa punkter när han snabbt behöver anlita en underentreprenör.

De kontroller en normal företagare gör inför anlitandet av en underentreprenör är att underentreprenören är registrerad för mervärdeskatt, har ett fungerande företag och har flera uppdragsgivare. Normalt kontrolleras också huruvida underentreprenören, om han har ett aktiebolag, är registrerad hos patent- och registreringsverket. Vi menar att dessa kontrollåtgärder bör vara till fyllest.

Vi föreslår därför att regeringen påskyndar arbetet i socialavgiftsutredningen så att ett förslag till klara regler för arbetsgivar/arbetstagarbegreppet kan föreläggas riksdagen redan under innevarande riksmöte. Detta förslag bör bygga på grundsatsen att en kontroll av om en underentreprenör är registrerad för mervärdeskatt, har flera uppdragsgivare samt att underentreprenören, om han har ett aktiebolag, är registrerad hos patent- och registreringsverket bör vara till fyllest när en företagare anlitar en underentreprenör.

Med stöd av det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen anhåller om klara regler vad gäller arbetsgivar/arbetstagarbegreppet i enlighet med vad som i motionen anförts.

Stockholm den 25 januari 1984

KJELL JOHANSSON (fp)

SIGVARD PERSSON (c) KARL BJÖRZEN (m)

KENTH SKÅRVIK (fp) ANDERS BJÖRCK (m)